

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Kunnskapsministeren

Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

24/5632-

13. november 2024

Representantforslag 174 S 2024-2025 om styrking av kontaktlærerfunksjonen

Jeg viser til representantforslaget fra Guri Melby, Abid Raja og Grunde Almeland om en kontaktlærerpakke med konkrete mål om å styrke kontaktlærerressursen, og en tilskuddsordning for forsøk og testing av nye modeller for organisering eller økt tilstedeværelse av andre yrkesgrupper i skolene.

Jeg deler bekymringen for at for mange piler som peker i feil retning for norsk skole. Dette har vi beskrevet inngående i Meld. St 34 (2023 – 2024) *En mer praktisk skole - Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.-10.trinn*, og foreslått en rekke tiltak jeg mener skal bidra til å snu denne utviklingen. Jeg er også enig med representantene i at kontaktlæreren spiller en helt sentral rolle for barn og unge i skolen. Kontaktlæreren har et primæransvar for alle sine elever i gruppa eller klassen, og er også et viktig bindeledd mellom skole og hjem. Dette er derfor den rollen som kanskje i størst grad er påvirket av et stadig økende press mot skolen utenfra.

Rammene for kontaktlærer fastsettes i dag gjennom arbeidstidsavtalen for lærere, og forhandles mellom partene i sektor. For snart tre siden forhandlet lærerorganisasjonene og KS seg fram til en ny arbeidstidsavtale der ressursene til kontaktlærer ble styrket. Det viser at partene i sektor er opptatt av dette spørsmålet, og har benyttet mulighetene som ligger i de sentrale forhandlingene om arbeidstid for lærere. Jeg mener ansvaret for dette fortsatt bør ligge hos partene, men kontaktlærerrollen er svært viktig i norsk skole og jeg lytter gjerne til forslag fra partene og har dialog dersom de mener jeg kan bidra.

Regjeringen mener en viktig målsetting er å ivareta lærernes profesjonelle handlingsrom slik at de kan konsentrere seg om den aller viktigste jobben, nemlig undervisning i

klasserommet. Ved å gi lærere større tillit og flere muligheter til å gi barn og unge et godt grunnlag for å klare seg i livet, tror jeg læreryrket blir mer givende og meningsfylt. Denne målsettingen er derfor viktig også i den pågående tillitsreformen.

Representantene Melby, Raja og Almeland ber også regjeringen sørge for at det etableres tilskuddsordninger for kommunene til forsøk og testing av nye modeller for organisering eller økt tilstedeværelse av helsykepleiere, PPT, logoped, barnevernstjeneste, familiekoordinatorer, miljøarbeidere og andre relevante yrkesgrupper på skolene.

Jeg er opptatt av å legge godt til rette for at lærerne skal ha tillit og handlingsrom til å gjøre jobben sin, både i undervisningen og som kontaktlærer. Det er lærerne som har det grunnleggende ansvaret for det pedagogiske og faglige arbeidet i skolen. Samtidig er det flere oppgaver i skolen som krever en annen kompetanse. Lærerne og andre ansatte må jobbe sammen i profesjonelle læringsfelleskap på skolen og i kommunen, og lærerne må få støtte i sitt daglige arbeid fra andre profesjoner og tjenester som kan bidra med sin spisskompetanse. Vi trenger derfor et sterkt lag rundt eleven og læreren. Fagfolk med ulik kompetanse kan være en støtte i skolehverdagen. Et velfungerende lag rundt barn og elever kan forbedre kontaktlærernes arbeidssituasjon. Skal vi nå målet om at alle elever trives og lærer, og opplever mestring, trygghet og tilhørighet, er vi avhengige av at alle aktørene på ulike nivåer i skolesektoren trekker i samme retning.

Regjeringen jobber langs flere spor for å styrke hele laget rundt barna og elevene og har satt i gang ulike tiltak og initiativ. Et hovedprinsipp som må ligge til grunn for arbeidet med laget rundt, er at kommunen som lokal skolemyndighet har det overordnede ansvaret for å oppfylle samfunnsmandatet og formålet for skolen, slik det går fram av læreplanverket og annet lovverk. Kommunene og skolene må ta ansvar for å lokalt legge til rette for godt samarbeid, både tverrfaglig på skolen og tverrsektorielt i kommunen som helhet. De må sette sammen laget tilpasset sine forutsetninger, utfordringer og behov. Det er derfor lite hensiktsmessig at det fra nasjonalt hold defineres hvordan kommunene skal organisere laget rundt sine elever. Det finnes mange gode eksempler på kommuner som jobber godt tverrsektorielt, med gode rutiner og prosesser, og kultur for dialog og samarbeid, for eksempel fra arbeidet med Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Skoler og kommuner som lykkes med å bygge sterke lag utmerker seg med godt samarbeid og god dialog mellom ansatte på skolen og på tvers av sektorene. Det er allerede mange eksempler på kommuner som har gjennomført gode prosesser lokalt og utviklet ulike modeller for laget rundt. Jeg mener derfor det ikke er hensiktsmessig å etablere ytterligere nye piloter eller forsøk for testing av alternative modeller. Jeg mener staten heller kan bidra til at de gode eksemplene for tverrfaglig samarbeid som finnes over hele landet deles mellom skoler, kommuner og fylker slik at de kan lære av hverandre.

Regjeringen gjennomfører en rekke tiltak som vil styrke laget rundt og jeg vil under nevne noen. I budsjettet for 2025 har vi foreslått å etablere en tilskuddsordning slik at kommuner får støtte til å etablere egne skolemiljøteam. Skolemiljøteamene skal bestå av dedikerte

ressurspersoner med relevant kompetanse som kan støtte skoler i arbeidet deres med å forebygge og styrke arbeidet for trygge skolemiljø og ta tak skolemiljøutfordringer.

Vi vil innføre et nytt helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling for alle ansatte i barnehage og grunnskole. Systemet skal bidra til å heve kvaliteten på tilbudet til barn og elever, og sørge for at både lærerne og de andre yrkesgruppene i barnehage og skole får bedre forutsetninger til å møte de utfordringene vi står overfor i sektorene i dag. Det betyr at også andre yrkesgrupper enn lærere som er ansatt i barnehage og skole kan få videreutdanning, og gir gode muligheter til felles kompetanseutvikling på tvers av yrkesgrupper. Det vil bidra til å styrke laget rundt barn og elever og vil være viktig både for å gi gode vilkår for barn og unges trivsel, utvikling og læring, men også for å bedre arbeidshverdagen til lærere.

Et viktig tiltak for å fremme tverrsektorielt samarbeid i alle kommuner er å utvikle støtte- og veiledningsressurser som kan vise gode eksempler på systematisk samarbeid. Disse ressursene skal bidra til mer kunnskap om de ulike yrkesgruppenes- og tjenestenes kompetanse, og hva deres bidrag inn i samarbeidet bør være. Regjeringen vil også styrke barn og unges oppvekstvilkår gjennom å fremme tiltak for et helhetlig tverrfaglig og tverrsektorielt arbeid for sosial utjevning og mobilitet i en egen stortingsmelding som legges fram våren 2025.

I ny opplæringslov som trådte i kraft august 2024, er pedagogisk-psykologisk tjenestes (PPT) oppgaver i å støtte skolene i det forebyggende arbeidet og med tidlig innsats tydeliggjort. For å kunne jobbe mer forebyggende før utfordringer oppstår eller vokser seg større, kreves det at PPT er mer til stede i skolen.

En helhetlig opptrapping av helsestasjons- og skolehelsetjenesten inngår i Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*, Meld. St. 23 (2022–2023) *Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033)* og Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan (2024–2027)*. I Opptrappingsplan for psykisk helse beskriver regjeringen hvordan vi tidlig i planperioden vil prioritere tverrsektoriell forebyggende innsats og tilgjengelig lavterskeltilbud i kommunene.

Det er behov for å forbedre kunnskapsgrunnlaget om laget rundt slik at vi kan følge med på kompetansesammensetningen i barnehager og skoler og hvordan kompetansen blir benyttet til det beste for barn og elever. Regjeringen vil gi Utdanningsdirektoratet i oppdrag å innhente statistikk fra SSB med noen års mellomrom både for barnehage og skole.

Med hilsen

Kari Nessa Nordtun

Dokumentet er godkjent elektronisk og påført statsrådets signatur